

FOAIA POPORULUI

EA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Țineți cu „poporul
ca să nu rătăciți“...”

Se apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înregistrat în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943

Organ al Asociațiunii „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Țărănimea noastră

Dacă am sta să facem o socoteală, am constata, că aproape 90% din pătura noastră cărturărească de azi s'a ridicat dela sat — din opincă. Cu alte cuvinte nu ne-am schimbat decât portul și odată cu el am strâns în cea scăfărlie ceva știință de carte mai multă decât au putut strânge cei rămași lângă pământ. Așa dar, generația noastră de cărturari nu se poate socoti a se fi ridicat de altundeva, decât pe pe truda de fiecare zi a acelor cari au muncit pământul, pentru a asigura întreținerea și puțința de a învăța a celui sorocit să se facă cărturar. De aceea o principală datorie revine azi fiecărui intelectual, care își are obârșia țărănească, să nu uite o clipă îndatoririle ce-i stau în față, pentru a veni și el — cu ce poate — în ajutorul acelor cari i-au dat puțința să ajungă unde a ajuns.

Omenirea întreagă și împreună cu ea și țara noastră trece prin mari prefaceri politice și sociale. E suficient să privim înapoi numai peste ultimii patru ani pentru a ne putea da seama la câte schimbări am fost supuși ca Stat și ca popor. Va trebui să recunoaștem, că multe — ba chiar cele mai multe schimbări — ne-au pricinuit multe neajunsuri și suferințe, pe cari le suportăm atât nădrăgarii cât și opinarii. Și vina — de cele mai multe ori — o poartă cei dintâi, cari s'au cam dat după bătăile vânturilor, deși vedeau bine că nu au pășit-o bine.

Ce au făcut țărani? Au rămas statornici în credințele lor, „că apa rec e pietrele rămân!” Acești țărani, din osul cărora am odrăslit cei mai mulți, ne-au dat de atâteaori frumoase lecții de bun simț, de omenie și de pășire neșovăielnică pe ogașia neamului. Cu mai puțină știință de carte, mai puțin umblați prin școli — alții poate deloc! — țărani noștri s'au dovedit, în ultimii ani, a fi o pârghie sigură în orientarea noastră, atât în cece privește reformele de natură politică, cât și acelea de natură socială.

Pentruce, oare, pătura cărturărească nu se poate manifesta și ea solidară în credințe și în statornicie la fel cu aceia din mijlocul cărora a plecat? Pentruce cărtu-

Se întorc flăcăii dela oaste!...

Flăcăii țării — soldați, caporali și sergenți — alături de ofițerii, cu cari au luptat timp de patru ani pe diferitele fronturi se reîntorc spre casă. Primele coloane, cari au mărșăluit pe jos poște întregi, și-au făcut intrarea în țară, la granița de Ves. Unele solii cari au sosit printre noi, ne-au mărturisit, că pe întinsurile câmpii ale Bihorului, ale Crișanei — cât vezi cu doi ochi — sunt numai coloane de soldați și ofițeri, în trupe de tot felul, cari își deschid nerăbdători, drumul spre casă.

Se reîntorc flăcăii dela oaste!

Acesta este cuvântul de bunăvestire și de mare bucurie, care stăpânește întreagă obște românească. Pentru unii, desigur, că bucuria altora nu va putea fi împărtășită. Ne gândim la acele familii văduvite de cei dragi, ale căror trupuri au rămas în sânul pământului, semne de mărturie pentru un neam care își cucerește drepturi prin sânge și moarte de eroi. Acestor familii îndoliate noi le trimitem cuvântul nostru de caldă îmbărbătare, cu îndemnul de a nu dispera, pentru că cei cari au murit o moarte

de eroi, sunt mai vii în inimile și în amintirea țării întregi, căci vorba poetului:

„Nu sunt morți eroii ce-au pus pietrii la
Nici de hultit acei ce 'n cărji se 'ntorc
Căci și unii și alții la fel s'au înălțat
Pe culmea nemuritoare jertfe pentru țară!”

Pentru familiile îndoliate, pentru vuduve, orfani și invalizi, țara va avea să poarte toată grija. Aceeași obligație ne revine tuturor celor scăpați teferi. Inconjurând cu ocrotirea și sprijinul nostru pe urmașii celor căzuți pe câmpurile de luptă, este o poruncă principală a zilelor de față, din împlinirea căreia va odrăslî chiagul unității noastre naționale.

Flăcăilor noștri cari în scurtă vreme vor păși pragul caselor să le asigurăm cât mai largi puteri de muncă rodnică, pentruca să simtă că nu în zadar și-au făcut datoria față de țară și față de cei rămași la adăpost, în sânul ei.

Să eșim întru întâmpinarea lor, cu brațele deschise și cu cântecul:

„Vă 'ntoarceți din război, copii ai țării mele
Și 'n calea voastră noi așternem, astăzi,
flori”...

Sarcinile armistițiului trebușc purtate de toți

— Țărănimea a dat chiar peste puterile ei —

Armistițiul încheiat între România și Uniunea Sovietică, la 12 Sept. m. vrie 1944, are valoarea unui contract, ale cărui condițiuni trebușc respectate, dacă vrem ca la masa verde a păcii să putem sta cu fruntea sus, că ne-am putut împlini obligațiile și în acel ș timp să ne putem cere drepturile.

Va trebui să recunoaștem, că, până acum, sarcinile impuse prin condițiile armistițiului — mai ales acelea cari privesc despăgubirile tață de Uniunea Sovietică, în vite, alimente etc. — au fost suportate, chiar peste puteri, numai de către țărănime. Este nedrept și strigător la cer, ca tot greul unui război de patru ani, cu urmările lui, să fie suportat numai de țărani noștri, când bineștiut este că ei nu l-au voit războiul și că — chiar dacă au luat parte la el — nu s'au ales decât cu ruina gospodăriilor, cu lăsarea pe drumuri a orfanilor, văduvelor și a atâtor invalizi și mari mutilați.

Și în vreme ce țărănimea s'a ales cu aceste simțitoare pierderi în bunurile lor cele mai scumpe, o altă categorie de cetățeni a putut să tragă numai toloase, prin împrejurarea noroasă, că, scutiți fiind de mobilizare, și-au putut face afacerile nestingheriți, agonisind averi, ca în povești.

Contractul armistițiului, încheiat cu aliata noastră învingătoare din rășărit, a fost iscălit în numele întregului popor, deci și obligațiunile și sarcinile urmau să fie suportate, în măsura puterilor, de către fiecare: țaran, industriaș, comerciant, meșteșugar și chiar funcționari particulari, cu salarii mari. La nevoie chiar și munciturimea orașelor va trebui, până în cele din urmă, sub o formă oarecare, să-și dea și ea partea de sprijin la ușurarea sarcinei obștești. Constatăm, cu satisfacție, că, întâi în Capitală, apoi și în alte centre din provincie, s'au ținut în zilele din urmă consfătuiri ale lumii așa zise burgheză dela orașe — industriași și negustori — cu scopul de a contribui și ei cu bani, pentruca astfel să se poată răscumpăra, la prețuri satisfăcătoare, produsele și animalele ce urmează să mai fie ridicate dela țărănime, în contul armistițiului.

Este un pas, acesta, care se face pentru a se veni în ajutorul țărănimei și mai ales pentru a se ajunge acolo, ca sarcinile armistițiului să fie suportate de către toate categoriile de cetățeni — fiecare după puteri și după pungă.

Cinstirea părinților

Intr'o societate omenească nu poate fi vorba de o viață sănătoasă, normală și așezată, fără cinstirea părinților. Obligamentul acesta este hotărîtor pentru însăși existența familiei și pentru creșterea și educarea copiilor.

E o obligație, o datorie și o poruncă veche cât lumea și lucru firesc ar fi ca cu cât înaintăm în cultură, ea să fie ținută cu tot mai mare sfințenie.

Înainte de a fi o poruncă dumnezească scrisă de Moise pe lespede de piatră: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, dacă vroești să trăești mult și bine pe pământ”, ea a fost o poruncă a naturii, a însăși firii noastre. Căci de cine să se alipească mai mult copilul decât de acela la sânul și în brațele căruia a crescut? Instinctul firesc, fără nicio învățătură, îndeamnă la ascultarea și cinstirea părinților.

Deși ar trebui să ne așteptăm ca cu cât omenirea înaintază în științe, în cultură, acest imbold al firii să fie tot mai luminat și tot mai puternic, tot mai duos și tot mai delicat, orice restimpuri de criză în viața neamurilor la unii când porunca aceasta de temelie a fericirii omului în lume, se întunecă și pornește pe căi inverse.

Această întunecare a marelui porunci se arată, cu deosebire, în vremurile când se pregătesc mari schimbări și transformări în viața popoarelor, în structura țărilor. În fața schimbărilor ce se pregătesc, în fața noutății, tinerețea e totdeauna mai a prigă, mai dornică, cu mai mare fantazie. Ea-și clădește bucuroș palate în închipuire, și dacă părinții, cu experiența vieții, le spun că schimbările nu vor zidi palate ci numai niște case mai bune, copii se răsvătesc, îi numesc neînțelegători și nu-i mai ascultă. Uneori ajung chiar în dușmănie cu ei.

Este cu neputință să nu ne gândim în câte rătăcirii și primejdii nu pot duce omenirea tineretului care nu mai ascultă de părinți, când am văzut prăpădul celui de al doilea războiu mondial pornit și susținut mai ales de tineret, de oameni sub patruzeci de ani, sau chiar de tineri între 18—20—30 de ani!

Porunca zice să cinstești, adică să ascuți de părinți pentruca să trăești „mult și bine pe pământ”.

≡ DUMINECA ÎN SAT LA NOI ≡

Pe urmele Domnului

Păcatele neînfrâării limbii

Sf. Apostol Iacob stăruie în scri-soarea sa destul de mult asupra pă-catelor pe cari le facem cu gura.

„Mult greșim toți (cu cuvântul). De nu greșește cineva în cuvânt (cu vorba) acela este un om desăvârșit pentru a-și înfrâna și trupul“, s rie el. Adică cine are putere să fie stăpân pe limba sa, acela de obicei are pu-tere să-și înfrâneze toate patimile, toate slăbiciunile. Apostolul scrie atât de frumos și atât de drept despre în-frânarea limbii, și ușurința ei de a păcătui, încât vom da aici o parte din scrisoarea lui.

El face asemănarea următoare: „Dacă le punem cailor frâue în gură, ca să se supună numai, tot trupul lor îl ducem încătrău vrem.

Asemenea, și altă asemănare cu cârma corăbiilor: „Iată și corăbiile, mari fiind și de iuți vânturi împin-gându-se, se întorc cu o cârmă mică încotro voește cârmaciul. Așa și limba mică mădular este, și mari se laudă. Iată puținul foc, câte lemne aprinde!“

„Și limba este toc — continuă A-postolul — o lume de nedreptăți. Așa este așezată între mădularele noastre care spurcă tot trupul, și arde tot crsul vieții noastre, aprinzându-se de gheena“.

„Au doară din aceeași vână (de apă) izvorăște dulce și amar? „Frații mei, au poate smochinul să tacă mas-line, sau vița de vie smochine? Așa niciun izvor nu poate da apă sărată și dulce“.

Sf. Apostol Iacob ne arată că, cum știm și noi prea bine, că neînfrânarea limbii aduce mari rele în viața fami-liară, în casă, între soț și soție, între părinți și copii. Aici mai vărtos tie-care este dator să-și stăpânească limba. Dintr'un cuvânt, dintr'o scân-tee, poate să se aprindă totul mare, neînțelegerile și ura care desparte pe soți, sau pe copii de părinți. Dintr'un cuvânt rău se pot naște bătăi și duș-măni. Suntem cu toții cunosători ai acestui lucru: Ce mare preț are în-frânarea limbii în familie.

„Iară dacă sunteți porniți spre

Doină din Banat

M jestate, Majestate
Inima-mi piept mi se bate
Gândul nu mi are hodină,
Dorul nu mi se alină...
Zice se că avem pace.
Că poșca la restel zace,
Că ne vin flăcăii-acasă
Să pună mâna pe casă.
Eu, cu mintea mi de țaran,
Care am fost cândva oștean,
Socot, că în lume pace
Nu va putea a se face,
Pân' ce scumpa românie
Nu va fi 'n dulce frăție
S'o stăpânești, Majestate
In deplină libertate!
Vrem ca Rege și Popor
Să aib'un gând, să aib'un dor:
Ardealul liber să fie
Precum în convenție scrie;
Să vad pe Român stăpân
în al Patriei dulce sân,
Nu mustața răsucită
Să ne împartă a noastră pită!
Căci noi pe când ne băteam
Și cu Ne mțul ne mbrânceam,
Ungurul — șiret din fire —
Lupta cu Neamtu 'n unire
Cădeau Români, cădeau Ruși
De gloanțele kr străpunși,
Iar când pacea a sosit
Unii unguri, s'au trezit
Să facă pe democrații
Mai înalți decât Carpoții
Să vadă la București
Stele vezi și ungurești.
Eri le-am spus-o — azi le-o spui
Ca să și pună pofta 'n cui,
Căci pân' ce avem un Rege
Care a jurat pe Leg:
N'cm lăsa așa ușor
Ard alul pe mâna lor!

Cornel Cojoc
plugar, din Banat

ceartă întru inimile noastre, nu vă laudați, nici nu mințiți împotriva ade-vărului. Nu este aceasta înțelepciunea care se pogoară de sus, ci pămân-tească, trupească, drăcească. Căci unde este râvna de ceartă, acolo este neorânduială și tot lucrul rău.

Oare după citirea acestor adevăruri ne vom sili să fim stăpâni pe limba noastră, și să așezăm pace temetnică în familiile noastre, alungând din ca-sele noastre șezile aprinse de limba nestânjenită?

Părintele Ion

Trăgând cu urechea...

Înțelep în cea primarn'ni

Intr'un oraș din Nordul Ardealului se zidise, mai deunăzi, un edificiu de interes obșteșc. Din fundamentul clă-dirii s'a scos o mare „hâlmă“ de pământ, care a pus pe gânduri con-ducerea comunală, care nu știa cum să se scape cu mai multă ușurință și cu mai puțină cheltuială de această pacoste.

S'au dus la fața locului primarul cu sfetnicii săi.

Mai mulți membri din sfatul ora-șului erau de părere că fără nici o cheltuială nu se poate înlătura hâlma de pământ.

Totuși s'a găsit unul deștept și plin de înțelepciune, care nu era altul decât chiar primarul, a cărui mustață era — cum s'ar zice — pusă în fur-culiță“.

— Eu — zise el — cred che cea mai bune treabă am face o gaură mare alături și apoi se arunchem în ea tot halima de pământ de aci.

... Noa, și asta-i bună! Și la mai mare! — au strigat într'un glas toți consilierii..

Țăranimea noastră

(Urmare din pag. 1-a)

rarii trag unii hâis și alții cea, în-cercând să hărțuie după ei nevi-novatul țaran, căruia-i place să stea în legea lui, la locul lui și în mar-ginile buneii omenii?

A sosit vremea să mai facem și politica satului și a intereselor lui obștești, în locul politiceii, prin care se urmărește împlinirea unor ambiții personale, sectariste sau mai știm noi cum să le numim!

Cărturari români, vă chiamă satul nu pentru a-l desbina politi-cește, ci pentru a-l închea în pu-terea lui de viață, de afirmare, cu tot ceea ce ne poate asigura tutu-roră o bună propășire și o mai sporită vază în fața lumii de mâine.

Nicolae Obeadă

SFATURĂ POLOSITOARE

Rînile se pot vindeca ungându-le cu aluat de secară și cu miere de albine. A încerca nu e lucru mare, căci leacul nu e cu sacul.

Mâncând mere cât mai multe ne păstrăm tinerețea și frumusețea feței — așa au constatat medicii. S'a mai constatat că locuitorii din regiunile cu pomi fructiferi sunt mai îmbujo-rați la față și duc o viață mai înde-lungată.

Bijuteriile de oțele se pot curăți cu spirit denaturat, frecându-le apoi cu tărăte de lemn, iar uneltele de co-sitor capătă luciu dacă le spălăm cu săpunul așa zis de Marsilia, topit în bere caldă și frecate apoi cu o bu-cată de piele moale.

Sticlele sparte, precum și porțe-lanurile se pot lipi astfel: fierbeți în apă o bucată de sticlă albă, pe care o muiem apoi în apă rece, pentru a o face sfărâmicioasă. O pisăm, apoi într'o piuliță de fontă. Praful îl cer-nem printr'o sită deasă și îl ames-tecăm cu albuș de ou. Părțile din vasul spart, lipite cu acest ciment nu se mai deslipesesc în veci.

Petele de rugină sau de cerneală depe rufărie se pot scoate ușor cu zeamă de agrișe sau cu zeamă de patlagele roșii.

Poșta Administrației

Scoala Primară de Stat Apoldul de sus: Confirmăm primirea Lei 4500, abonament plus 200 lei cheltueli de transport, drept abo-nament la Foia Poporului pe 1945.

Scoala Primară de Stat Florești: Confirmăm primirea Lei 1000 trimiși în plic drept abo-nament pe 1945

Suciu George, București, Palatul Justiției: Am primit poștala Dvs. Până azi nu am primit Lei 500 avizați de Dvs. V'am trimis numerii ceruți din anul acesta.

Vesa Ioan, pantofar: Am primit Lei 650. Abonamentul Dvs. este plătit până la 31 Dec. 1945. Am trimis numerile cerute. Dela noi foaia vi se trimite regulat. Cercetați în comună și la poșta din Gurasada.

Ilea Ioan: Am primit Lei 1000. Până la 31 Dec. 1945 ne mai datorăm cu Lei 450.

Iuliu Olariu, preot: Am primit poștala Dvs. Abonamentul pe anul 1943 este de Lei 300, pe 1944 Lei 500 și pe 1945 Lei 1000, total Lei 1800. Ați plătit Lei 400 și Lei 800 în total Lei 1200, urmând a ne mai plăti restul de Lei 600 până la 31 Dec. 1945.

FOISOARA

Doină depe Valea Ponorului

Măicuță când m'ai făcut
Mai bine să fi făcut:
Două fântânele reci,
Intre două dealuri secie
Și din picioarele mele
Maică, două scăunele,
Și din mâna mea cea dreaptă
Păhărel de beut apă,
Și din mâna mea cea stângă
O tufă de ținut umbră
Și din negri ochișori,
Măicuță doi pomișori...
Câți drumeți pe drum treceau

Pe scăuneie sedau
La umbră se răcoreau
Cu păharul apă beau,
Și din pomi poame mâncau —
Maică toți își mulțumeau.
Dar tu mă făcuși pe mine
Și nu-ți mulțumește nime
Chiar nici eu nu-ți mulțumesc
Că prea cu năcaz trăiesc.

Compusă de tânărul
Onea Dumitru
Ponor — Alba

Foița glumeață

Advocatul în raiu

Un avocat a bătut la poarta ra-iului, dar' Sf. Petru n'a vrut să-l lase înlăuntru-că — zicea Sf. Petru — nici

un avocat nu se află în raiu, locul lor e în iad. Advocatul însă atâta s'a rugat de Sf. Petru și așa de bine a dovedit cât de evlavios a fost în viață, încât Sf. Petru l-a lăsat înlăuntru și i-a arătat un loc după așe, și apoi a plecat repede la Dumnezeu, ca să-și vestească pe noul sosit. Domnul a zis lui Petru: — Petre n'ai făcut bine. Advocatul n'are loc în împărăția cerului. Dar' dacă e aici, lasă-l nu-mai să rămână, dar grijește să nu dea în vorbă cu ceialalți, pentru-că peste o săptămână nu va mai fi pace aici. Petru i-a împărțit avocatului cuvintele Domnului, la ce avocatul a dat din umeri și s'a încins în vorbă cu Petru:

— Ce slujbă ai aici?, — întreabă avocatul.

— Eu sunt păzitor la poarta raiului, răspunse Sf. Petru.

— Pe cât timp?
— Pe vecie?
— Ai despre asta vre-un document scris?

— N'am, dar la noi nici nu trebuie.

— Dar' dacă Domnului îi vine o-dată ceva în minte și predă altuia slujba ta, cu ce-ți vei apăra atunci drepturile?

Petru a rămas pe gânduri și mai târziu merse la Domnul și îl rugă să-i dea în scris, că el e păzitor pe vecie la poarta raiului. — Nu țiam spus — zise, mănios, Domnul să nu lași înlăuntru pe avocat. Vezi, te-a zăpăcit și pe tine la cap. Trimite-l iute la mine să-l am totdeauna sub ochi, voi avea eu grije de el. Și astfel a ajuns avocatul la locul de onoare, în apropierea Domnului.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Colțul cooperativului

Cooperatia în slujba agricultorilor

Fiindcă în numărul trecut al foii, vorbeam de cooperatie — și vorbeam pentru popor — sunt dator să dau unele lămuriri și îndrumări practice. Cooperatie înseamnă unirea celor mulți și lipsiți ca să se ajute spre a face un lucru împreună, astfel ca să înlesniască cât mai puțin și să aibă cel mai mare și cel mai bun folos. Dacă privim la nevoile oamenilor și ocupațiilor cari au nevoie să se înlesnească, Cooperatia poartă diferite numiri: Cooperatia de consum care are ca scop să înlesnească aprovizionarea cooperativelor cu cele de necesitate (Băncile populare), care are ca scop să facă producția micilor economii și să înlesnească creditul micilor gospodari, micilor producători; cooperative de exploatare (păduri, pescuit, etc.).

Cele mai de seamă dintre toate sunt Cooperativele de Producție și anume cele de producție agricolă. Aceasta pentru că agricultura este cea mai de seamă ocupațiune, temelul tuturor celorlalte ocupațiuni din țara noastră.

Cooperatia de producție agricolă a avut totdeauna însemnătate pentru țara noastră, pentru proprietatea țărănească, Azi, în urma însemnătatea ei este capitală. Cooperatia agricolă va însemna, de acum încolo, nu numai un mijloc de a înlesni și sporii producțiunea spre folosul însuși al plugarului, ea trebuie să înlesnească și să asigure hrana populațiunii dela orașe și... economia generală a țării, adică schimbul cu străinătatea și temelia valorii banului nostru. Se înțelege, din cele arătate până aici, importanța ce o are întocmirea și organizarea plugărimii noastre în cooperative de producțiune, care să i înlesnească credit, procurarea inventarului (vite și unelte de muncă), procurarea celor mai bune și celor mai potrivite semințe, vânzarea în comun, pe preț mai bun, a produsului muncii ori industrializarea lui ca să poată fi vândut, transformat în altă formă, de exemplu în făină, prin înălțurarea intermediarilor de tot felul cari fac ca prețul inventariului și al produselor să crească până la 100% dela locul de producție până la consumator.

Pentru toate acestea nu găsim destule cuvinte ca să sfătuesc și să îndemn cât mai mult și mai bine, pe plugarii noștri să se organizeze în Cooperative de producție agricolă. Pentru locuitorii din Ardeal — pentru cei cari au servit sub comanda mea și mă cunosc mai ales — se pot înființa cooperative de: pomărit, grădinarit, albinărit (stupărie, păsărie), sericicultură (gândaci de mătăsă), creșterea vitelor (de muncă, de carne și de lapte), oierit, etc., fiecare sat după așezarea, după puțința și după nevoile locale.

Terminând, dau un sfat: Încercați!

Col. I. G. Florescu

Îmbunătățirea hranei internaționale în spitale

În urma reclamațiilor primite din mai multe părți, Ministerul Sănătății a ordonat, ca să se ia măsuri pentru îmbunătățirea hranei internaționale civili în spitale, sanatorii sau dispensarii din țară. Astfel, cu începerea dela 15 Iulie a. c. așa zisele alocații (sume prevăzute) pentru hrana zilnică a internaționalelor va fi de: 750 lei, pentru spitalele din capitală; 850 lei, pentru sanatoriul din Brad și 650 lei pentru infirmeriile și spitalele din țară.

Alte cadavre descoperite sub dărâmturile din București

Echipele de lucrători, angajate la înălțurarea dărâmturilor provocate de bombardamentul aerian, în ziua de 15 Aprilie 1944 la clădirea marelui Librării „Cartea Românească”, depe Bulevardul Elisabeta din București, au descoperit un alt cadavru, care, după constatările făcute ar aparține unui caporal dintr-o unitate de pompieri.

Se fac cercetări pentru stabilirea identității.

Sfaturi practice

Cauza sudorii când lucrăm și ne ostenim este că prin mișcarea și încordarea trupului crește căldura din trup. Dar organismul nostru, ca să fie sănătos, trebuie să rămână la o căldură lăuntrică de 37°. Mărindu-se căldura internă prin lucru și mișcare, trupul s'ar îmbolnăvi dacă n'ar lepăda căldura întrecătoare prin sudoare, adică apă schimbată în vapori, cari ajungând la suprafața trupului se schimbă în bubureze sau picuri de apă rece. De aceea după fiecare asudare, setea omului, adică nevoia de apă, crește.

Știați că:

Niște ingineri-arhitecți americani au făcut case care nu stau pe pământ ci în văzduh, atârinate de acoperiș de câte un stâlp înalt de beton armat. Cu o mașinărie ele pot fi ridicate și coborâte după voie.

În unele țări arborii depe marginea marilor drumuri sunt unși cu o materie care luminează noaptea, venind astfel în ajutorul călătorilor și mai ales a celorce aleargă cu automobilele.

Cinstirea părinților

(Urmare în pagina 1-a)

Toate mișcărilor extremiste de dreapta sau de stânga, cari au dus la război au fost susținute și impuse mai ales de tineret... Și cine dă numărul de milioane al victimelor războiului dacă nu tineretul? Da, tineretul Europei în prima jumătate a veacului tot n'a trăit nici „mult nici bine pe pământ”, pentru că n'a fost crescut în școala familiei...

Bune de știut...

Aduc viespii vreun folos?

O întâmplare ciudată, pe care o povestește un naturalist din țara Englezească, arată că viespii ne aduc foloase mai mari decât am crede noi...

Plimbându-se într-o zi pe câmp, a văzut o mulțime de viespi, cari zăzâneau împrejurul unei cirezi de vaci și de curiozitate s'a apucat să îi urmărească. Spre marea lui mirare, a văzut că viespile nu supărau de fel vacile, ci stau împrejurul lor și le păzeau. Când muștele să așezau pe o vacă, atunci viespile se repezeau asupra lor, le prindeau, le rupeau aripele și picioarele, uneori chiar capul și le duceau viespilor mici, din viespar, ca să se hrănească cu ele.

Să putea deosebi cu mare ușurință sborul viespilor cari duceau muștele prinse la viespar, de al celor cari veneau la cireadă spre a se apuca din nou de vânătoare.

O vacă albă era mai ales apărută de viespi. Aceasta din cauză că muștele așezate pe ea se puteau vedea mai ușor, decât cele așezate pe vaci de culori mai întunecate.

Observatorul spune că timp de o jumătate de ceas, cât a făcut observația, viespile au omorât vreo 400 — 500 de muște.

Eată, deci, că și viespile aduc foloase.

De prin satele noastre

Din Mohu

Serbare școlară. În ziua de 25 Iunie 1945, în comuna noastră s'a desfășurat o serbare școlară-teatrală, cu un program bine alcătuit din cântece, poezii, tablouri și piese teatrale. A plăcut morala isvorită din piesa: „Cine fură azi un ou, mâine fură un bou”, precum și hazliul din piesa: „Țigani”. La sfârșit d. dir. școlar O. Stoia, aduce mulțumiri colegilor care au muncit, precum și publicului care a luat parte în număr așa de mare, încât sata a fost mult prea mică, în raport cu cei prezenți.

Cu această ocazie s'a strâns suma de lei 48.160, din care s'a procurat ochelari unui elev sărac de școală, care avea vedere scurtă. S'a reparat un ceas al școlii și s'au procurat medicamentele de prim-ajutor farmaciei școlare-sătești.

Fapte de mărinimie. Cu ocazia închiderii anului școlar, premiile elevilor merituosi, în acest an, au fost date de d-na Florica Col. Iancu. Tot cu ocazia încheierii anului școlar la Școala de copii mici D. Dr. Ion Seracin, a donat suma de lei 5000 spre a fi premiați trei copii buni, dar săraci, din clasa ficei d-sale.

Pe această cale se aduce recunoștință frumosului gest, vrednic de urmat. **Mulțumiri.** Direcț. Șc. prim. de Stat din Mohu, și părintii elevului miop, aduce mulțumiri călduroase, D-nei Dr. L. Păcuraru, pentru frumosul gest de a fi vizitat absolut în mod gratuit, un copil sărac, dar bun la carte, care suferea de miopie accentuată.

Coresp.

Informațiuni economice

Situația recoltei. După datele și informațiunile ce s'au strâns la Ministerul Agriculturii și Domeniilor, situația porumbului pe țară se prezintă până în prezent: în 32 județe bun; în 12 județe potrivită și în 14 județe slabă. Starea pomilor și a viilor este, în general, bună.

Căderea ploilor s'a făcut în vara aceasta cu o oarecare nepotriveală, din care pricină, pe unele locuri, recolta de grâu, de furaje și de alte produse a avut mul de suferit. În prezent se simt mare lipsă de ploaie în regiunea: Câmpia Banatului, Câmpia Dunării, în regiunea Gorjului și în Moldova. Unele județe, ca Buzău, Prahova și Cluj, au avut de suferit depe urma grindinei.

Plata cărăușiei la cereale s'a stabilit după cum urmează: pentru o greutate de 1000 kgr. pe distanța de 5 Km. se va putea încasa 2120 lei, iar pentru distanța de 30 Km., 9800 lei. Pentru distanțe mai mari de 30 Km. cărăușul are dreptul să încaseze un plus de 260 lei, pentru fiecare km. ce-l face.

Vom avea o iarnă grea. Conducătorii Societății americane U.N.R.A., care și-a luat sarcina de a veni în ajutorul populației infometate din Europa, a declarat că — după socotelile făcute și informațiile primite — Italia și țările balcanice vor avea de îndurat o iarnă grea, cu multe lipsuri mai ales în articole de hrană. Aceste lipsuri vor putea provoca și unele boli, printre cari acum ș. a. lată dar cum și pacea de azi este urmată de un șir nesfârșit de suferințe.

Opreliști la folosirea semințelor. Producătorii sunt încunoștințați, că le este interzis a reține pentru nevoile lor sau pentru a înstrăina în alte mâini decât în acelea ale persoanelor delegate ale Institutului Național al Cooperatiei, cantitățile de semințe oleanginoase, ca rapiță, floarea soarelui ș. a. Această încunoștințare privește și pe proprietarii mașinilor de treerat, cari sunt obligați a preda pe seama cooperativelor toate cantitățile de semințe strânse sub formă de vamă.

Strigături din Ardeal

Nu ți-a fost mândră păcat,
M'ai iubit și m'ai lăsat
La ce foc mai și iubit
Dacă nu ți-am trebuit.
Dar să n'ai mândro hodină
Nici la prânz și nici la cină
Și să nu ai niciodată
Să umbli tot supărată.

După ce ai citit foaia, nu o arunca ci imbie-o și vecinului sau vreunui cunoscut, pentru a o cunoaște și el. S'ar putea întâmpla să intre și el în rândurile abonaților noștri.

INFORMAȚIUNI ULTIMELE ȘTIRI

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — — Lei 1000.—
 Pe o jumătate de an — — — — — „ 500.—
 Pentru negustorii și com., 2000.—
 Instituții și autorități Lei 4.500 —
 Abonament de sărbători „ 10.000.—
 PREȚULUI NUMĂR „ 30.—

Dela Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat. În urma hotărârilor luate în ședința adunării generale extraordinare, ținută la sfârșitul lunii Iunie a. c., conducerea Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat, cu sediul provizoriu în București, Bulevardul Pache Protopopescu Nr. 30, încunoștințează pe membrii săi, că: 1. Taxa de membru pentru anul în curs este de 5000 lei, pentru activi și 3000 lei, pentru stagiați. Toxele din anii trecuți 1000 lei. Acei cari nu-și vor achita cotizațiile până la data de 1 August a. c., își pierd calitatea de membrii. 2. Aceleași sancțiuni se vor aplica tuturor acelor cari nu-și vor înainta până la acea dată „curriculum vitae” împreună cu un exemplar din lucrările tipărite și două fotografii. 3. La secretariatul general din B-dul Pache Protopopescu 30 a început eliberarea legitimațiilor de membru. Colegii din provincie sunt rugați a trimite odată cu datele la punctul 1 și 2 și 500 lei, costul carnetului, plus 100 lei transportul. 4. Toți colegii cari au asupra lor acte sau orice alte hârtii de ale organizației noastre, din anii trecuți de asuprire, sunt rugați a le înainta la secretariatul general. 5. Se pune în vedere tuturor gazetarilor ardeleni cari doresc să se înscrie în Sindicatul nostru, — singura organizație de presă din Transilvania, care are peste 4 decenii de existență — că trebuie să-și înainteze cerere din bună vreme, împreună cu următoarele acte: dovada absolvirii a cel puțin 8 clase liceu sau o altă școală echivalentă, recomandarea a cinci membrii activi ai Sindicatului, dovada din partea ziarului la care lucrează, certificat de nepedepsire, extras de naștere și decupări din articolele publicate pentru a se aprecia scrisul. Ultimul termen pentru înaintarea cererilor este de 1 Nov, 1945. 6. Se reînnoiește apelul adresat tuturor publicațiilor ardeleni de a trimite câte un exemplar pentru Biblioteca Sindicatului.

Planuri pentru electrificarea țării. La Ministerul Minelor și Petrolului se află în cercetare și alcătuire un plan pe baza căruia urmează, ca în cel mult 15 ani, să se poată face electrificarea tuturor comunelor rurale. Planul mai prevede și electrificarea căilor noastre ferate. Este, de altfel, aceasta o dorință care așteaptă de mult timp să fie împlinită.

Pungași în chip de comisari de poliție. De o vreme încoace o seamă de indivizi, certați cu munca și cu teama de Dumnezeu, și-au născocit a îndeletnicire bănoasă de altfel, dacă nu se găsește nimenea să le pună lanțurile la mâini. Un soi de astfel de pungăși, cari s'au dat drept co-

misari de poliție au fost arestați și la Sibiu zilele trecute, după ce ei au ispitit pe femeia Ana Rill să le dea 109.000 lei, promițându-i că-i va scăpa soțul dela deportare în Siberia. Numai că vorba românului: urciorul nu merge de multe ori la apă. Cei doi pungăși în chip de comisari, au fost arestați chiar de aceia în numele cărora au lucrat.

Ceasul rău. Tânărul Grigore N. Băltărețu, elev al Școlii sub-ofițeri din Sibiu, aflându-se în vacanță în comuna sa natală Bălțați, din jud. R. Sărat, a găsit pe câmp niște ghiulele de brandt. Voind să le demonteze, după ce va ajunge acasă, tânărul a așezat ghiulelele în căruță și a plecat spre sat. Lovindu-se una de alta, la un moment dat s'a produs o puternică explozie prefăcând în bucăți atât pe tânăr cât și căruța cu calul. Deasemenea a fost omorât de o grenadă și copilul Ion Cioclu de 5 ani din comuna Răpile jud. Bacău.

Italia a declarat război Japoniei. Deși nu are niciun interes în Extremul Orient, totuși Italia a declarat război Japoniei. Acest act a fost tălmăcit de ministrul afacerilor străine al Italiei, care a declarat, că prin el poporul italian își mărturisește și mai mul dorința sa de a sta pe viitor în strânsă prietenie cu Statele Unite și Marea Britanie.

Ofițeri de Stat Major germani arestați de către trupele americane și cele britanice, vor fi trimiși, împreună, cu familiile lor în coloniile celor două națiuni, pentru a-și petrece acolo viața. Măsura a fost luată pentru a-i pune pe acești ofițeri în neputința de a mai putea pregăti un nou războiu împotriva popoarelor europene.

O măsură patriotică a cehilor. D. Eduard Beneș, președintele republicii cehoslovace a trimis o încunoștințare celor trei șefi de mari națiuni, Stalin, Churchill și Truman, asupra hotărârii luate de guvernul ceh, anume de a trimite peste graniță pe toți germanii și ungurii. Se spune că peste 2 milioane de germani și alții 400 mii de unguri, vor trebui să plece cât de curând în patriile lor, pentru a da puțința cehoslovacilor să trăiască nestingheriți în patria lor. Iată o pildă de mare dragoste pentru patrie și națiunea de baștină!

Primele bancnote de 10.000 lei au fost puse în circulație, pe piața Capitală, Luni 16 Iulie a. c. Nouile bancnote de 10.000 lei vor fi de mărimea bancnotelor de unamie lei și vor avea culoarea cărămizie.

■ **CELE mai bune reparațiuni de ceasornice, în cel mai scurt timp și garantate, se execută numai la firma IOAN PINTEA, Sibiu str. Tribunei Nr. 14, maestru premiat de Ministerul Muncii.**

Situația politică a Săptămânii

O nouă întâlnire a „celor trei mari” conducători

— În Grecia se încearcă o lovitură de Stat? — Ziarele turcești și războesc cu Uniunea Sovietică și cu Statele baltice. — Ce se petrece în Italia.

Când scriem aceste rânduri, „cei trei mari” conducători de state, dnii: Stalin, Churchill și Truman, și-au dat o nouă întâlnire, de data aceasta, pe pământul Europei, în localitatea Postdam din Germania. În castelul fostului Kaizer, Wilhelm al Germaniei, bărbații cu răspundere față de viitorul Europei s'au reunit la o conferință care va dura până în două sau chiar trei săptămâni, întrucât problemele puse la ordinea de zi sunt feliurite, importante și cele mai multe își așteaptă o grabnică deslegare.

Prima dintre problemele care va cere discuții mai serioase și mai îndelungate, va fi aceea a statornicirii frontierelor între diferitele State. Conferința va avea să examineze peste 30 de jalbe iscate pe chestiunea neînțelegerilor de frontieră. Pe de altă parte se mai anunță apoi dorința Belgiei, Olandei, Franței, Cehoslovaciei și Poloniei, de a li se da și lor oarecari teritorii din Germania, — aceasta ca o despăgubire pentru pierderile pricinuite de nemți în bunurile acestor State. Alte pretenții teritoriale se pare că ridică Franța și Iugoslavia, față de Italia.

O altă mare problemă va fi apoi aceea a sorții ce va avea să se creieze Statelor inamice, cari au luptat și mai continuă să lupte împotriva Națiunilor Unite. Situația coloniilor, a regimului la care va fi supusă Germania înfrântă, alimentarea populației europene infometată, încă sunt probleme cari se vor bucura de toată atențiunea, întrucât de ele atârână, în bună parte de pregătirea și asigurarea păcii viitoare.

În Grecia se încearcă o lovitură de Stat?

De câteva zile atât cercurile politice conducătoare, cât și presa din Uniunea Sovietică continuă să dea zilnic de veste asupra serioaselor tulburări din Grecia. După cum arată zările sovietice, în Grecia ar mai fi rămas oarecari rămășițe hitleriste, cari, prin înscăunarea monarhiei, ar pune la cale o lovitură de Stat, cu dictatură severă și cu asuprirea claselor muncitoare. Guvernul grec este acuzat că sprijină pe față astfel de planuri.

Războiul de „presă” al Turciei

Tot cercurile politice conducătoare din Moscova dau alarma asupra unei ciudate situații care s'a creiat, în ultima vreme, în Turcia: „Aproape toate zările turcești duc în prezent un război împotriva Uniunii Sovietice a Bulgariei, României și Iugoslaviei.

Cauza acestui război ar sta în imprevizibilitatea, că alături de Uniunea Sovietică stau multe din Statele baltice și că astfel ar fi împiedecat planurile de dominație ale Turciei în această parte a Europei.

După cum vestește știrea dela Moscova, atacurile presei turcești au ca principal scop de a atrage Grecia și Albania, precum și alte State din Balcani, de partea ei, în scopul de a se crea un bloc puternic împotriva Uniunii Sovietice.

Ce se petrece în Italia

În zilele premergătoare întâlnirii „celor trei mari”, s'a arătat, în cercurile diplomatice anglo-americane dorința Statelor Unite și Mării Britanii de a da puțința și Italiei să fie părtașe la organizarea lumii și a păcii viitoare. Această dorință a devenit și mai stăruitoare, mai ales după ce s'a luat act, că prin declarația de război făcută Japoniei, Italia s'a angajat să ia parte la luptele din Extremul Orient cu o parte din forțele sale terestre și mai ales cu vasele ei de război.

Pe de altă parte, cercurile conducătoare sovietice, constatând că Italia mai adăpostește la sânul ei, ca și Grecia, cuiburi de fasciști și reacționari, cari nu se dau, cu una cu două pe brazda adevăratei democrații. Despre aceste stări de lucruri este învinuit însăși Papa.

Un monument pentru eroii români căzuți în Cehoslovacia

Deunăzi s'a făcut în localitatea Pistyen, din Cehoslovacia, slăvierea monumentului ridicat, în onoarea ostașilor armatei române, căzuți pe câmpul de luptă, pentru eliberarea vecinei noastre dela miază-noapte. Serbarea s'a desfășurat în prezența autorităților militare sovietice, cehoslovace și române. Armata română a fost reprezentată prin d. general Gh. Stavrescu.

Buna noastră soră, Franța

Aflăm, cu multă bucurie, că buna noastră soră, Franța ne-a trimis o importantă cantitate de medicamente trebuincioase la combaterea tifosului exantematic, care mai există încă în Moldova și în Ardealul de Nord.

Iată o nouă dovadă despre grija pe care Franța o poartă surorii sale, de care o leagă un șir nesfârșit de lupte, purtate pentru același dor și ideal. Obștească recunoștință Franței!

Citiți și răspândiți

„Foia Poporului”